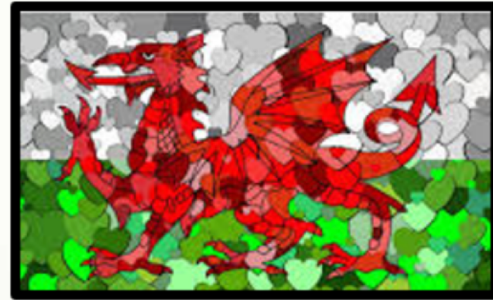

Llwybr Datblygu'r Gymraeg

2020-21

Tiwtor :

Bethan Griffiths

bethan.griffiths@pcydd.ac.uk

Darlith 1

Dydd Mawrth 29^{ain} o Fedi 2020

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Rhagoriaith
CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG

Croeso

Bwriad y sesiwn hon yw trafod:

PRYD?

SUT?

PAM?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

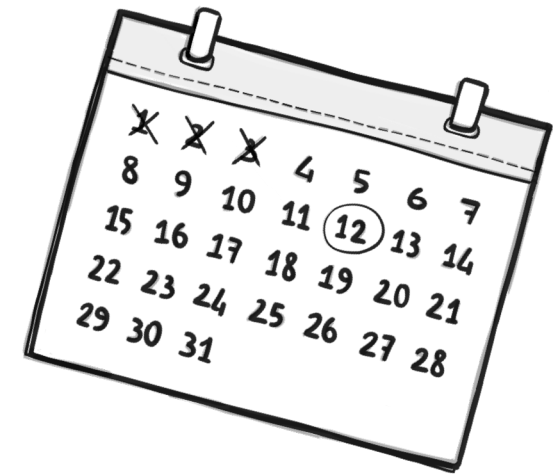

Rhagoriaith
CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG

PRYD?

*Bydd sesiynau Cymraeg 2 awr o hyd
ar eich amserlen yn ystod y flwyddyn
academaidd hon.
(Ar ddydd Mawrth a dydd Iau)*

BAdd 2 – rhwng 9-11 y.b.

BAdd 1 – rhwng 11-1 y.b.

BAdd 3 – rhwng 2-4 y.h.

*sylwer ar y newid amser yn y
trydydd tymor.

Sut a Phwy?

Byddwn yn dysgu trwy Teams gyda chyfuniad o ddysgu 'byw' (cydamserol) ac anghydamserol.

Byddwch chi'n cael eich dysgu fel y grŵp Cyfrwng Cymraeg.

Eich tiwtor: **Bethan Griffiths**

bethan.griffiths@pcydds.ac.uk

Sesiynau 'byw'
ar TEAMS
(am y tro)

Holl adnoddau'r
darlithoedd ar
Moodle
Llwybr Datblygu'r
Gymraeg

Pam?

Cyrraedd miliwn o siaradwyr – rôl i bawb!

<https://senedd.wales/laid%20documents/gen-ld11108/gen-ld11108-w.pdf>

Beth amdanom ni?

**“... y system addysg ac hyfforddiant yw’r prif ddull o greu siaradwyr
Cymraeg newydd.”**

(tud 31, Cymraeg 2050 Miliwn o Siaradwyr)

Cwricwlwm i Gymru 2022

Mae wedi cael ei ddatblygu yng Nghymru gan ymarferwyr ar gyfer ymarferwyr, gan ddwyn ynghyd arbenigedd addysgol ac ymchwil a thystiolaeth ehangach.

Canllawiau Cwricwlwm i Gymru

<https://hwb.gov.wales/api/storage/b0e91f7c-0050-47b6-9b23-0273d39df9f3/canllawiau-cwricwlwm-i-gymru-070220.pdf>

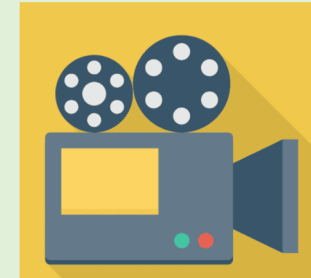
Pam?

Wrth wyllo'r ffilm fer, meddyliwch am y canlynol:

- Beth yw **eich cryfderau chi** wrth ddatblygu sgiliau Cymraeg y dysgwyr yn eich sector?
- Pa **sgiliau** ydych chi'n edrych ymlaen fwyaf at eu datblygu eleni?
- Pa **wybodaeth newydd** ddysgoch chi o'r ffilm?

Yr Athro Mererid Hopwood

Athro leithoedd a'r Cwricwlwm Cymreig

Dolen:

<https://youtu.be/UBxiXdmiaiE>

Rhannu syniadau

Defnyddiwch y lle sgwrsio yn y cyfarfod tîm i rannu eich syniadau/myfyrdodau ar y cwestiynau hyn...

- Beth yw **eich cryfderau chi** wrth ddatblygu sgiliau Cymraeg y dysgwyr yn eich pwnc/sector?
- Pa **sgiliau** ydych chi'n edrych ymlaen fwyaf at eu datblygu eleni?
- Pa **wybodaeth newydd** ddysgoch chi o'r ffilm?

Llwybr Datblygu'r Gymraeg

- Byddwch chi, fel darpar athrawon, yn derbyn cefnogaeth yn y Brifysgol ac yn yr ysgol wrth ddatblygu eich sgiliau Cymraeg.
- Byddwch chi'n cael eich asesu yn erbyn y Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon.
- Fe fydd aelod o staff (mentor Cymraeg) yr ysgol yn mesur eich sgiliau iaith yn erbyn meini prawf y Fframwaith.
- Fe fyddwch chi'n cadw portffolio o ddeunyddiau sy'n cynnig tystiolaeth o'r ffordd rydych chi wedi defnyddio a datblygu'r Gymraeg.

Eich sgiliau chi...

Yn y man sgwrsio/yn y sianel, bydd linc i gyflwyniad ar y **Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon**. Bydd cyfle ar y diwedd i chi ail-edrych ar y Fframwaith ac ystyried eich sgiliau chi a beth hoffech chi ddatblygu eleni.

Cyflwyniad i Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

B1- CANOLRADD		
GWRANDO	Gallu deall ac ymateb i brif bwyntiau pan fydd rhywun yn siarad yn naturiol am bynciau pob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol, e.e. mewn sgwrs, neu mewn sefyllfaoedd grŵp bach	- Rhyngweithio'n estynedig ac yn bwrpasol gyda'r dysgwyr. Gallu defnyddio'r sgiliau hyn i gynnal sgwrsiau grŵp yn Gymraeg yn eithaf rhugl gyda hyder cynyddol. Gallu adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwranddo) ar y lefel gywir yn drawsgrwicwlaidd - Gwrando ar eraill ac ymateb yn ystyrlon ac estynedig am bynciau bob dydd gyda chwestiynau a sylwadau sy'n canolbwyntio ar resymau, goblygiadau a chmau nesaf.
LLAFAR	Gallu cynnal a chyfrannu at sgwrs am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â'r ysgol a bywyd pob dydd gan ddefnyddio amrywiaeth o frawddegau syml a chymhleth. Gallu disgrifio profiadau, gobeithion a rhoi esboniadau cryno dros eu barn. Yn dechrau adnabod gwallau cyffredin.	- Defnyddio'r Gymraeg mewn gwersi a'r tu allan i wersi yn naturiol a chynyddol hyderus gan ehangu ar fanylion personol a phrofiadau a gafwyd yn yr ysgol yn rhydd a chywir ar y cyfan. - Addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaethau rhwng sgwrs ffurfiol ac anffurfiol a sgwrs fwy estynedig â grŵp ehangach, e.e. defnyddio ti/chi. - Defnyddio amrywiaeth o frawddegau syml a chymhleth, a'r treigladau mwyaf cyffredin yn gywir, e.e. fy nghalon, ynghyd â defnydd cynyddol gywir o dermau cenedl enwau ac arddodiaid.
DARLLEN	Gallu deall erthyglau neu negeseuon e-bost uniongyrchol am bynciau pob dydd neu bynciau'n ymwneud â'r gwaith. Gallu darllen straeon ac ynganu'n gywir ar y cyfan.	Darllen yn ystyrlon ar goedd ac arddangos gallu i drafod cynnwys y testun a mynegi barn. - Defnyddio nodiadau'n effeithiol heb ddibynnu'n ormodol arnynt er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu paragraffau byr am bynciau bob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol. Yn dechrau adnabod gwallau cyffredin.	Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau a chyfleu gwybodaeth sy'n dangos ymwybyddiaeth dda o gywair a chywirdeb. Gallu defnyddio cystrawen a gramadeg priodol, a throsglwyddo'r sgiliau i ddysgwyr - Defnyddio amrywiaeth o frawddegau a phatrymau, gan ddefnyddio ffurfiau berfol safonol, e.e. ffurfiau presennol, gorffennol, negyddol, yr amodol a threiglo'n gywir gan fwyaf yn arbennig ar ôl y rhan fwyaf o'r arddodiaid a'r rhagenwau, e.e. am funud, dy fam.

Cyflwyniad i Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

B2 - UWCH		
GWRANDO	Gallu deall y rhan fwyaf o drafodaethau, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd ac arbenigol e.e. mewn cyd-destun ffurfiol	- Rhyngweithio'n estynedig ac yn hyderus gyda'r dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth dda wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrandao) ar y lefel gywir yn drawsgwricwlaidd. - Gwrandao ar eraill mewn amrywiol gyd-destunau gan ymateb yn gadarnhaol ac ystyrlon i syniadau newydd a safbwyntiau gwahanol.
LLAFAR	Gallu cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gystrawennau sy'n dangos lefel gynyddol o gywirdeb. Gallu trafod pynciau anghyfarwydd ac arbenigol. Yn gallu mynegi a chyfiawnhau barn. Yn gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Defnyddio'r Gymraeg yn naturiol, hyderus a chynyddol gywir ar draws y cwricwlwm, ateb a holi cwestiynau, ehangu sgwrs, gwrandao trafod ac ymateb i safbwynt, ystyried a chynnig rhesymau am safbwynt. Siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tŷn a chryfder y llais, i gadw diddordeb amrediad o wrandawyr, boed yn ddysgwyr neu'n rhieni neu ymwelwyr. - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a ffurfiau berfol ac ystod o dreigladau yn gywir yn eu cyd-destun, ynghyd â defnydd cywir gan fwyaf o dermau cenedl enwau ac arddodiaid.
DARLLEN	Gallu deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, a sganio trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Gallu darllen straeon yn eithaf hyderus ac ynganu'n gywir.	Darllen a dehongli testun ar goedd yn hyderus, trafod cynnwys a chyfeirio at dermau yn ddeallus. - Defnyddio nodiadau'n effeithiol er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth arfau iaith cyfrifiadurol. Yn gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau gan ysgrifennu'n ymestynol gan arddangos gwybodaeth dda o gywirdeb, rheolau gramadeg a'r awydd i drosglwyddo hynny i ddisgyblion sy'n ddysgwyr. - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a phatrymau, ffurfiau berfol safonol, ac ystod o dreigladau yn gynyddol gywir gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol.

Cyflwyniad i Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

C1 - HYFEDREDD		
GWRANDO	Gallu deall ac ymateb i bopeth sy'n cael ei glywed gan gynnwys gwahanol acenion, tafodieithoedd a chyflymder y siaradwr	- Rhyngweithio'n estynedig, yn hyderus ac yn naturiol gyda dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth gadarn wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgwricwlaidd. - Gwrando ar ystod o wybodaeth a syniadau o wahanol safbwyntiau, ac ymateb i adwaith y gwrandawyr ac addasu eu hiaith yn ôl y cyd-destun a'r diben.
LLAFAR	Gallu siarad yn estynedig am faterion cymhleth, cyflwyno dadleuon gan ddefnyddio'r cywair priodol. Rhyngweithio ac arwain trafodaethau a sesiynau addysgu estynedig yn gywir gan amlaf. Yn gallu hunangywiro lle bo angen.	Defnyddio cyfoeth o adnoddau iaith Gymraeg yn naturiol, hyderus a chywir gan fwyaf ar draws y cwricwlwm, gyda'r gallu i ehangu trafodaeth, arddangos gwybodaeth o gywair, cyfleu safbwynt, disgrifio'n fedrus, cymharu, defnyddio geirfa eang gydag ystod o briod-ddulliau - Cyflwyno pynciau a syniadau'n eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio'r hyn y maent yn ei ddweud a sut maent yn ei ddweud er mwyn ennyn diddordeb y gwrandawyr, e.e. mynegiant, tôn y llais. - Defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir, ynghyd â defnydd cywir o dermau cenedl enwau ac arddodiaid gyda'r gallu i hunangywiro a chywiro eraill ar lafar yn ôl yr angen.
DARLLEN	Gallu crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus. Gallu darllen straeon i ddysgwyr o bob oedran yn hyderus ac ystyrlon.	Darllen ar goedd yn naturiol ac eglur, dadansoddi testunau a'u his-destunau gan ymateb a chyfleu syniadau'n glir ac mewn ffordd briodol. - Defnyddio unrhyw nodiadau'n effeithiol iawn er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Ysgrifennu mewn ystod o ffurfiau. Yn gallu hunangywiro lle bo angen gan ddangos defnydd cywir o arfau iaith cyfrifiadurol.	- Ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan addasu'r arddull a'r ffurf yn hyderus ar gyfer y darlennydd neu'r gynulleidfa. - Ysgrifennu'n fedrus a chywir tra'n arddangos gwybodaeth dda iawn o reolau gramadeg, atalnodi gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol i wirio gwaith personol ac eraill.

Cyflwyniad i Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon

- Defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu, wrth gynllunio ac addysgu, er mwyn datblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu y dysgwyr ar y lefel briodol.

AD1	Mae gen i ymwybyddiaeth gyfyngedig o strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd cyfyngedig o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gyfyngedig o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd cyfyngedig o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu cyfyngedig i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Diffyg gallu i ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD2	Mae gen i ddealltwriaeth o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n dechrau cymhwyso strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd boddhaol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth foddhaol o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd boddhaol o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu boddhaol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol Yn anfoddhaol wrth ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD3	Mae gen i ddealltwriaeth gadarn o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n gallu cymhwyso rhai strategaethau yn effeithiol.	- Defnydd effeithiol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth dda o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn foddhaol i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD4	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu yn effeithiol. Yn ymchwilio a chymhwyso'r datblygiadau diweddaraf ym maes caffael iaith.	- Defnydd effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da iawn i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn dda iawn i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD5	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu blaengar yn hyderus a hyfedr. Yn gallu arwain a chefnogi ymarferwyr eraill yn y maes.	- Defnydd cyson ac effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth hynod o gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd effeithiol iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu rhagorol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn rhagorol i gamsyniadau'r dysgwyr.

Cyflwyniad ffilm i'r fframwaith

Yn y man sgwrsio/yn y sianel, bydd linc i gyflwyniad ar y Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Athrawon. Bydd cyfle ar y diwedd i chi ail-edrych ar y Fframwaith ac ystyried eich sgiliau chi a beth hoffech chi ddatblygu eleni.

Hunan asesiad (cyn y sesiwn nesaf).

• Ar ôl i chi gael amser i edrych ar y fframwaith hoffwn i chi nawr fynd ati i geisio gosod eich hun ar y fframwaith a lefelu eich sgiliau:

- Gwrando
- Darllen
- Llafar
- Ysgrifennu
- Addysgu a Dysgu

Cwblhewch y ffurflen Forms.

** Ymarfer yn unig yw'r hunan asesiad hwn. Byddwch yn onest! Dim ond chi a'r tiwtor fydd yn gweld y ffurflen.

Portffolio: Llwybr Datblygu'r Gymraeg

• BA Add3 Gofynion Portffolio

Bydd y portffolio'n cynnwys y canlynol.

- Pecyn cyflawn sy'n cynnwys:
 - i. Tystiolaeth ffilm – hyd at 10 munud o wers a gyflwynwyd gennych mewn ysgol (gyda thystiolaeth sy'n mesur yr elfennau llafar, darllen a gwrando)
 - v. Nodiadau'r tiwtor/adroddiad arsylwi ar eich defnydd o'r Gymraeg yn ystod eich cyfnod ar leoliad
 - ii. Cynllun gwers sy'n canolbwyntio'n benodol ar feithrin sgiliau llythrennedd dysgwyr yn y Gymraeg
 - iii. Hunan adfyfyriad ysgrifenedig gan y myfyriwr yn ogystal ag ymateb i adroddiad y tiwtor (hyd at 1000 gair gyda chyfrwng y gwaith yn amodol ar allu ieithyddol y myfyriwr)

Dylid hefyd cynnwys:

- i. Tri chynllun gwers neu gynlluniau wythnosol sy'n arddangos yr enghraifft orau o'r myfyriwr yn meithrin sgiliau llythrennedd dysgwyr yn y Gymraeg ac/neu'n yn gwella sgiliau iaith personol
- ii. Tasgau/asesiadau ffurfiannol o'r gwersi iaith – ysgol a phrifysgol
- iii. Adnoddau gwreiddiol sy'n dangos tystiolaeth o feithrin sgiliau llythrennedd dysgwyr a gwahaniaethu
- iv. Tystiolaeth o gywiro gwaith dysgwr.

